

Τοποθέτηση του Κοσμήτορα στη σύσκεψη για τα επαγγελματικά δικαιώματα των Διπλωματούχων Μηχανικών

Οργάνωση: Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας

Αθήνα, Αίθουσα Εκδηλώσεων του ΤΕΕ (Νίκης 4, 1ος όροφος), Τρίτη 21/04/2015 (17:00-19:00)

Κυρία και κύριε αντιπρόεδροι του ΤΕΕ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σας συγχαίρω και σας ευχαριστώ για την οργάνωση της σημερινής σύσκεψης με θέμα τα επαγγελματικά δικαιώματα των μηχανικών. Ζούμε δύσκολες εποχές —σήμερα στο ΕΜΠ έχουμε συγκλονιστεί από την πράξη νομοθετικού περιεχομένου για το πάγωμα των ταμειακών μας διαθεσίμων και είμαι επηρεασμένος από αυτό— και έτσι φοβάμαι ότι θα είμαι δυσάρεστος. Θα προσπαθήσω να εκφράσω το πώς έχουν προσληφθεί από τη Σχολή Πολιτικών Μηχανικών του ΕΜΠ, αλλά και τον επαγγελματικό μου κλάδο, οι πρόσφατοι χειρισμοί στο θέμα της σημερινής σύσκεψης. Θα μου επιτρέψετε, λοιπόν, να πω ότι και το σινάφι μας, οι μηχανικοί, έχουμε δείξει ότι δεν αντιμετωπίζουμε τα επαγγελματικά μας θέματα με τη σοβαρότητα που εμείς οι ίδιοι θέλουμε να αποδίδουμε στο επάγγελμά μας.

Κυρία αντιπρόεδρε, αγαπητή Τώνια, σε πρόσφατη εισήγησή σας στο ΤΕΕ για το θέμα γράψατε:

«Από το 2010, θάσει των μνημονίων και των εφαρμοστικών τους νόμων διαμορφώνεται συστηματικά πλαίσιο παρεμβάσεων για την απορρύθμιση του επαγγέλματος και της Παιδείας του Μηχανικού με κύρια αιχμή το 'άνοιγμα' του Επαγγέλματος, την απαξίωση και υποβάθμιση των διπλωμάτων των Μηχανικών».

Συμφωνώ απόλυτα, αλλά τα πράγματα είναι ακόμη χειρότερα απ' όσο λέτε. Με αφορμή το 'άνοιγμα' κάποιοι από μας προσπάθησαν να απομειώσουν, να ψαλιδίσουν, να πριονίσουν το επαγγελματικό πεδίο του Πολιτικού Μηχανικού. Κινήθηκαν δηλαδή αντίθετα ακόμη και στο διακηρυγμένο στόχο του ανοίγματος, αντίθετα στη κατεύθυνση διεύρυνσης της ανταγωνιστικότητας. Σε αυτό προφανώς δεν μας φταίει η Ευρωπαϊκή Ένωση, τα μνημόνια και τα σχετικά.

Αναφέρομαι στο Σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος που προ μηνός λάβαμε και έχει τίτλο «Καθορισμός ειδικότερων ρυθμίσεων για την άσκηση του επαγγέλματος του Πολιτικού Μηχανικού, Αρχιτέκτονα, Τοπογράφου και συναφών επαγγελματιών σύμφωνα με τις διατάξεις της υποπαραγράφου ΙΓ.12 της παραγράφου ΙΓ του άρθρου 1 του ν. 4254/2014».

Θα αναφέρω μόνο ένα παράδειγμα για να μην σας κουράσω. Το άρθρο 2 που αναφέρεται στις δραστηριότητες του Πολιτικού Μηχανικού περιλαμβάνει και την εξής:

«νί. εκπόνηση και επίβλεψη μελετών (όχι υπό πίεση) υδραυλικών έργων»

Θα επικεντρωθώ στην παρένθεση «(όχι υπό πίεση)» που πραγματικά αποτελεί κατάφωρη παραβίαση της επιστήμης, της λογικής, της αισθητικής, ακόμη και της ηθικής.

Κυρία αντιπρόεδρε, μόλις μου κοινοποιήσατε το πιο πάνω προσχέδιο σας απάντησα ηλεκτρονικά αμέσως. Δημοσιοποιώ σήμερα την απάντησή μου, που ανέφερε μεταξύ άλλων τα εξής:

«Όχι υπό πίεση υδραυλικά έργα;;; Αυτό είναι αστείο από κάθε άποψη.»

Πρώτον, οι νόμοι της υδραυλικής είναι ενιαίοι και δεν μπορώ να φανταστώ κάποιον που ασχολείται με υδραυλική και δεν γνωρίζει να μελετά ροές υπό πίεση.

Δεύτερο, η ροή με ελεύθερη επιφάνεια, αν θέλουμε να κάνουμε την αντιδιαστολή με αυτήν υπό πίεση, είναι πιο πολύπλοκη και άρα δεν μπορεί αυτός που γνωρίζει το μείζον να θεωρήσουμε ότι δεν είναι ικανός για το έλασσον.

Τρίτο, στα σοβαρά υδραυλικά έργα η ροή υπό πίεση εναλλάσσεται με τη ροή με ελεύθερη επιφάνεια (παράδειγμα τα κύρια υδραγωγεία της Αθήνας).

Τέταρτο, είναι αδιανόητο να κάνει κανείς σοβαρό (ή και όχι σοβαρό) υδραυλικό έργο χωρίς κάπου να χρησιμοποιήσει ροή υπό πίεση.

Πέμπτο, στο πρόγραμμα σπουδών της Σχολής μας, τις ροές υπό πίεση τις έχουμε σε περίοπτη θέση εδώ και πάνω από εκατονταετία —και τις μελετούμε εξαντλητικά.»

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω εδώ και σας δείχνω την αναλυτική βαθμολογία ενός διπλωματούχου της Σχολής μας του έτους 1896, όπου μπορείτε να δείτε ότι το μάθημα των υδραυλικών έργων διδασκόταν στη Σχολή μου από τότε. Ήταν ένα από τα 21 μαθήματα που περιλάμβανε τότε το πρόγραμμα της Σχολής. Και ερχόμαστε το 2015, μετά από 120 χρόνια, να πούμε ότι ο Πολιτικός Μηχανικός δεν μπορεί και δεν δικαιούται να μελετά το μεγαλύτερο μέρος των υδραυλικών έργων, αυτά που περιλαμβάνουν ροή υπό πίεση! Και αυτό να το πούμε διά Προεδρικού Διατάγματος! Και μάλιστα με συνενοχή ή και πρωτοβουλία συναδέλφων μηχανικών! Στο σημείο αυτό, νομίζω δικαιούμαι να διερωτηθώ ποιοί είναι οι συνάδελφοι που σκέφτηκαν και έβαλαν τη συγκεκριμένη διατύπωση στο εν λόγω Σχέδιο;

Αλλά δεν θα περιοριστώ στην ιστορία —θα αναφερθώ και στις σύγχρονες εξελίξεις. Έχω την τιμή να εκπροσωπώ μια Σχολή που όχι μόνο είναι η αρχαιότερη Σχολή Μηχανικών της χώρας, αλλά έχει και σύγχρονες περγαμηνές. Στις 29 Απριλίου δημοσιεύεται η αξιολόγηση των Σχολών του οργανισμού QS. Περιμένουμε —και πιστεύουμε πως θα επιβεβαιωθούν οι σχετικές πληροφορίες που είχαμε— ότι η Σχολή Πολιτικών Μηχανικών του ΕΜΠ θα είναι, για τρίτη συνεχή χρονιά, στις 30 πρώτες αντίστοιχες Σχολές στην παγκόσμια κατάταξη. Είμαστε η μόνη Σχολή της χώρας με τέτοια επίδοση. Και μας λένε οι συνάδελφοι που συνέταξαν το Σχέδιο ότι δεν τα καταφέρνουμε με τις ροές υπό πίεση...

Αισθάνομαι ότι η Σχολή μας εκπροσωπεί και έχει ευθύνη απέναντι στο σύνολο των φοιτητών μας των σημερινών, αλλά και των αυριανών. Δεν μπορούμε να συνηγορήσουμε σε τέτοια ψαλιδίσματα του αντικειμένου και των επαγγελματικών δικαιωμάτων τους. Θα χρησιμοποιήσουμε κάθε μέσο για να μην επικρατήσει ο παραλογισμός.

Ως επιστήμονες μηχανικοί πρέπει να υπηρετούμε τον ορθό λόγο. Και νομίζω ότι αν επικρατήσει ο ορθολογισμός το πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε δεν είναι δύσκολο να λυθεί. Θα πρέπει να λάβουμε υπόψη:

- α. Την ιστορία με την επισήμανση των ορθών πρακτικών και των τυχόν τεκμηριωμένων προβλημάτων που έχουν καταγραφεί
- β. Τις σύγχρονες εξελίξεις και ιδιαίτερα τη διεύρυνση και εξειδίκευση των γνώσεων
- γ. Τις διεθνείς πρακτικές αλλά και τις ιδιαιτερότητες της χώρας μας, που δημιουργούν ιδιαίτερες ευθύνες στους μηχανικούς μας, όπως για παράδειγμα την έντονη σεισμικότητα, την αφθονία ιστορικών μνημείων που χρήζουν προστασίας, κτλ.

Όπως έχουμε συζητήσει στην Επιτροπή Επαγγελματικών Δικαιωμάτων της Σχολής μου, που συντονίζεται από τον παρευρισκόμενο καθηγητή Σέργιο Λαμπρόπουλο, το σύστημα που θα πρέπει να ακολουθήσουμε θα πρέπει να διέπεται από δύο αρχές.

Πρώτο, πρέπει πρώτα να καταγραφεί, με ευθύνη του ΤΕΕ, το γνωστικό πεδίο της κάθε ειδικότητας όπως έχει οριστεί από την ιστορία και τις εξελίξεις, στην Ελλάδα και διεθνώς. Οι Σχολές, όποιες μπορούν και θέλουν, ας προσαρμόζουν τα Προγράμματα Σπουδών τους σε αυτό, ώστε να επακολουθήσει πιστοποίηση των προγραμμάτων σε σχέση με τις προδιαγραφές. Όχι το ανάποδο, δηλαδή το πρόγραμμα μιας Σχολής να αποτελέσει τη βάση για τον προσδιορισμό του αντικείμενου μιας ειδικότητας.

Δεύτερο, το σύστημα πρέπει να περιλαμβάνει αρχικώς μια συγκροτημένη και ισχυρή βάση εκκίνησης, ένα μίνιμουμ βασισμένο στα ολοκληρωμένα πενταετή προγράμματα σπουδών. Θα πρέπει να περιλαμβάνει επίσης τη δυνατότητα επεκτάσεων σε έργα αυξημένης πολυπλοκότητας και ευθύνης, με βάση την πρόσθετη εμπειρία και γνώση.

Δημήτρης Κουτσογιάννης